

Telefongespräch über dies und das

طق حنك عالتلفون

Die beiden Schwestern Lēla und Su'ād tauschen am Telefon Neuigkeiten aus.

آلو، آلو!	Su'ād	'ālo, 'ālo!
آلو، مين عن يحيكي؟	Lēla	'ālo, mīn 'am yəḥki?
أنا سعاد، أختك سعاد، لا تخافي، ما في حدا غريب.	Su'ād	'ana Su'ād, 'əxtek Su'ād, lā txāfi, mā fī ḥada ġarīb.
صباح الخير، شو مبين فايقة قبل ما يصيح الديك.	Lēla	ṣabāḥ əl-xēr, šū mbayyen fāyqa qabəl mā yṣīx əd-dīk.
الساعة عشرة. شو هلا فقتي؟ صح النوم!	Su'ād	əs-sā'a 'ašara. šū hallaq fəqti? ṣaḥḥ ən-nōm
مضبوط هلا فقت.	Lēla	mazbūṭ halla fəqət.
لكان ماتواخزيني يا ليلي، فيقتك وأزعجتك.	Su'ād	lakān ma twāxzīni yā Lēla, fayyaqtek w 'az 'ažtek.
لاء، مافي إزعاج ابدأ، منيح يلي فيقتيني، بدي قوم إطبخ، هلق بيصير الظهر.	Lēla	lā' māfi 'əz 'āž 'abadan, mnīḥ yalli fayyaqtīni, bəddi qūm 'əṭbox, halla biṣīr əḍ-ḍəḥər.
أنا فقت بكير اليوم، رحت عالسوق وشفت بنت عمي أمل، عند ها أخبار كتير.	Su'ād	'ana fəqət bakkīr əl-yōm, rəḥət 'as-sūq w šəfət bənt 'ammi 'Amal, 'anda 'axbār əktīr.
طبعاً، ع طول بتحب تحكي كتير الحاصلو شو حكتلك؟	Lēla	ṭab'an 'a ṭūl bəṭḥəbb təḥki ktīr, əl-ḥāṣlo šū ḥakət-lek?
ما قدرت وقف معها كتير، لأنو كانت السما مغيمة وعم تبرق، والمطر عم تبخبخ، وعم ينزل بَرْد، كل بَرْدَة قد الحمصة، وما كان معي شمسية.	Su'ād	mā qdərət waqqef ma'a ktīr, la-'ənno kānet əs-sama mġayyme w 'am təbroq, w əl-maṭar 'am 'ətbaxbex, w 'am yənzəl barad, kəll barade qad əl-ḥəmṣa, w mā kān ma'i šamsiyye.
ماني شايقة إنو في مطر.	Lēla	māni šāyfe 'ənno fī maṭar.
هلقي تغير الطقس ورجعت الشمس، بس من ساعة كانت السما معبابة غيوم، وعم تشتي وتبللت كلني.	Su'ād	hallaq tġayyar əṭ-ṭaqəs w rəž'et əš-šams, bass mən sā'a kānet əs-sama m'abbāye ġyūm w 'am 'əṭšatti, w tballələt kəllni.
خرجك! حتى تتعلمي مرة تانية تروحي بكير عالسوق من قبل الضو. الحاصلو شو حكتلك أمل؟	Lēla	xaržek! ḥatta tət'allami marra tānye trūḥi bakkīr 'a-s-sūq mən qabl əḍ-ḍaw. əl-ḥāṣlo, šū ḥakət-lek 'Amal?
قالتلي إنو أخوها ادم رح يخطب الجمعة الجاية.	Su'ād	qālet-li 'ənno 'axūha 'Ādam raḥ yəxṭob əž-žəm'a ž-žāye.
مين رح يخطب؟ هو شب ممتاز.	Lēla	mīn raḥ yəxṭob? huwwe šabb mumtāz.
رح يخطب بنت حلوة و ممتازة، معها ليسانس من كلية الاداب.	Su'ād	raḥ yəxṭob bənt ḥəlwe w mumtāze, ma'-a līsāns mən kəlliyyet əl-'ādāb.

Gesprächs- und Abtönungspartikeln

<i>šū</i>	(Verwunderung, Erstaunen) ,etwa‘ / ,denn‘ / ,wohl‘ / (erst, schon) / .. <i>šū mbayyen fāyqa qabəl mā ysīx əd-dīk</i> ,Du bist wohl schon auf, bevor der Hahn kräht!‘ <i>šū hallaq fəqti?</i> ,Bis du jetzt erst aufgestanden?‘
<i>mbayyen</i> + Nomen	(Verwunderung, Vermutung) ,wohl‘ (Beispiel oben: <i>šū</i> und <i>mbayyen</i> sind hier etwa gleichbedeutend) <i>šū mbayyen fāyqa qabəl mā ysīx əd-dīk</i> ,Du bist wohl schon auf, bevor der Hahn kräht.‘

<i>mbayyne ta‘bāne</i>	Du (f.) siehst müde aus. (= <i>šaklek ta‘bāne</i>)
<i>mbayyen ‘alēk ...</i>	du siehst aus, als ob ... / du scheinst ... (= <i>šaklak ka‘annak ...</i>)
<i>šū, mbayyen ‘alayı?</i>	Sieht man mir das etwa an? (= <i>šakli hēk?</i>)

Routineformeln und Ausrufe

<i>şaḥḥ ən-nōm</i>	wörtlich: ,Schlafen ist gesund ‘, wird gesagt, wenn jemand gerade aufgestanden ist und lange geschlafen hat. Oft scherzhaft oder vorwurfsvoll; auch wenn jemand nach langer Abwesenheit wieder auftaucht.
<i>☞ yşşəḥ badanak</i>	,Möge dein Körper gesund sein ‘
<i>mā twāxéz-ni</i> <i>əl-‘afw</i>	Formel für Entschuldigung (wörtlich: Nimm es mir nicht übel.) 1. Entschuldigung. (= <i>‘afwan</i>) 2. Macht nichts. („Ich gewähre Entschuldigung“)
<i>‘az‘ažtak</i>	Formel für Entschuldigung, wenn man jemanden gestört hat. (wörtlich: ,Ich habe dich gestört.‘) Antwort z.B.: <i>mā fī ‘əz‘āž ‘abadan, walā yḥəmmak, ḥaṣal xēr.</i> ,Es liegt keine Störung vor, mach dir keine Sorgen, wie es ist, ist es gut.‘
<i>xaržak / -ek</i>	,Geschieht dir recht!‘, ,Selbst schuld!‘ <i>xarəž</i> ,geeignet / gedacht für‘
<i>daxlak / -ek</i> <i>lah!</i>	,Sag mal, ...‘ (Einleitung einer interessierten Nachfrage) Ausdruck von Überraschung („Na so was!“), leichtem Tadel oder Missbilligung („Also wirklich! Schäm dich!“); auch Aufforderung zum Aktivitätswechsel mit Appell an den <i>common ground</i> („ Ach komm!“)
<i>lah lah lah!</i>	Ausdruck von (negativem) Erstaunen und Schreck, stärker als ein einfaches <i>lah!</i> ,Oh je!‘, ,Um Himmels willen!‘
<i>mū hēk?</i>	,Nicht wahr?‘ (Gegenseitige Vergewisserung)
<i>aḷlā yxallī-li yāk!</i> <i>‘al əl-‘āl!</i>	Dank- und allgemeine Höflichkeitsformel („Gott erhalte dich mir.“) ,Super!‘
<i>əl-barake</i>	Formel gegen den Bösen Blick, wird gesagt, wenn Anzahl und Menge von etwa genannt wird: <i>qaddēš šār ‘əmro l-barake?</i> ,Wie alt ist er jetzt?‘
<i>əl-‘əmər kəllō!</i>	,Möge er lange leben‘ (wörtlich: Möge ihm sein gesamtes ihm zustehendes Lebensalter zuteilwerden.), bei Geburtstagswünschen und wenn man nach dem Alter von jemandem gefragt hat.

Wörter und Ausdrücke

ṭaqq ḥanak	Plauderei
ḥanak pl. ḥnāk	Kiefer
ṭaqq – yṭəqq	zerspringen, platzen
əl-ḥaqq ʿəb-ʾīdak	Du hast Recht.
dīk pl. dyūk / dyāk	Hahn
əl-ḥāšlo	die Essenz des Gesprächs
əl-ḥāšlo šū qālet?	‚Was hat sie denn jetzt gesagt?‘
əl-ḥāšel	Ergebnis, Resultat (auch beim Rechnen)
ḥəšel – byəḥšal mən	resultieren, sich ergeben aus
ḡarqān	untergegangen; untergetaucht (fig.)
ḡəreq – byəḡraq	untergehen, sinken
ʿazzābi, ʿazzābiyye	ledig; Junggeselle
bāl	Gemüt, Sinn
žhāz	(Haushalts-)Ausstattung, Aussteuer
žize	Ehe
ṭalāq	Scheidung

Verben

xaṭab – bzəxṭob	sich verloben
xəṭbe	Verlobung; Verlobungszeit
xaṭīb(e)	Verlobter / Verlobte
ḥakk – biḥəkk	kratzen
faraš – byəfroš	Bett herrichten; Wohnung einrichten
əhtamm – byəhtamm	sich kümmern um

Funktionswörter

lakān	dann, also
mən waqʿt mā	seitdem

Syntax und Ausdruck

šār weist auf das Resultat einer Entwicklung hin:

halla bišīr əḍ-ḍəhr Es ist gleich schon Mittag. (wörtlich: Jetzt wird es Mittag.)

qaddēš šār ʿəmro l-barake? Wie alt ist er jetzt? (wörtlich: Wie viel ist sein Alter geworden?)

la-ḥatta šār ʿərso w tṣawwaz ... bis die Hochzeit kommt (wörtlich: wird) und er heiratet.

mā ʿād / biʿūd + Nominal- oder Verbalsatz, nicht mehr ʿ

mā ʿəḍt fāḍi Ich habe keine freie Zeit mehr.

mā biʿūd mā ʿa waqʿt Sie hat keine Zeit mehr.

mā ʿād ḥada šāfo Keiner hat ihn mehr gesehen.

mā lāzem soll nicht, sollte nicht

halla(q) + Vgh.	,gerade eben' <i>halla əžet</i> ,Sie ist gerade gekommen' <i>halla wşəlna</i> ,Wir sind gerade angekommen' / ,Jetzt sind wir da.'
halla(q) + Ggw.	,gleich, sofort' <i>halla ba 'tiki yāh</i> ,Ich geb's dir gleich.' <i>halla bişir əd-əhr</i> ,Ist schon gleich Mittag.'

Über das Heiraten

حوار عن الزواج

Adam hat sich verlobt. Xalil trifft ihn nach längerer Zeit wieder.

مرحباً ادم وينك ؟ وين غرقان ؟ ليش ما حدا عم يشوفك ؟	Xalil	marhaba 'Ādam, wēnak? wēn ġarqān? lēš mā ḥada 'am yšūfak?
خَطَبْتُ الْجُمُعَةَ الْمَاضِيَةَ ، وَهَلَّقُ مَا عِدْتُ فاضي أبدأ.	Adam	xatābt əž-žəm 'a l-māḍye, w hallaq mā 'ədət fāḍi 'abadan.
ألف مبروك ! هَلَّقُ فَهَمْتُ عَلَيْكَ. لَمَّا بَخَطَبَ الْوَاحِدُ بَيْنَسَى رَفَقَاتُو وَيُنْسَى الدُّنْيَى كَلِّهَا مَوْهِيكَ ؟	Xalil	'alf mabrūk! hallaq fhemt 'alēk. lammā byəxtob əl-wāḥed byənsa rəfqāto w 'byənsa d-dənye kəlla mū hēk?
لأ، ما بَيْنَسَى حَدا ، بس ما بِيْعُوْدَمَعُو وَقْتُ يُحَكِّ رَاسُو مِثْلُ مَا بِيَقُولُوا.	Adam	lā', mā byənsa ḥada, bass mā bi'ūd ma'o waqt yḥekk rāso, mətəl mā biqūlu.
طبعاً ، أَخِي دَانِي وَقْتُ كَانَ عَزَائِي كَانَ دَائِمًا بَيْنَ رَفَقَاتُو، بس مِنْ وَقْتُ مَا خَطَبْتُ وَطُولُ إِيمٍ الخطبة لَحَتَّى صَارَ عَرَسُو وَتَجَوَّرُ مَا عَادَ حَدًّا شَافُو	Xalil	ṭab'an, 'axi Dāni waqt kān 'azzābi kān dāyman bēn rəfqāto, bass mēn waqt mā xatāb, w ṭul 'əyyām əl-xəṭbe la-ḥatta šār 'erso w 'tżawwaz, mā 'ād ḥada šāfo.
مَعْلُوم ! الْخَطِيبُ بِيَكُونُ بِالْوَعْدِ عِنْدَ خَطِيبَتُو وَيُدُو يَهْتَمُ وَيَفْرَشُ الْبَيْتَ يَلِي بَدَنُ يَسْكُنُوا فِيهِ لَمَّا يَتَجَوَزُوا.	Adam	ma'lūm! əl-xatīb bikūn bālo 'and xatībto, w bəddo yəhtamm w yəfroš əl-bēt yalli bəddon yəs'knu fī lamma yəṭżawwazu.
وَالْخَطِيبَةُ نَفْسُ السَّيِّ بَدَهَا تَهْتَمُ هِيَ كَمَا نَ بِيْجَاهَا.	Xalil	w əl-xatībe nafs əš-šī, bədda təhtamm hiyye kamān bi-žhāza.
صحيح. وبعد العرس يروحوا العريس والعروس يمضوا شَهْرَ الْعَسَلِ بِأُورُوبَا وَيُنْسُوا الدُّنْيَى كَلِّهَا وَأَنْتِ لَيْشَ مَا يَدَّكَ تَتَجَوَّرُ؟	Adam	šaḥīḥ. w ba'd əl-'ərs birūḥu l-'arīs w əl- 'arūs ymaḍḍū šahr əl-'asal b-'orōbba w byənsu d-dənye kəlla. w 'ənte lēš mā bəddak tətżawwaz?
بُخَافُ مَا إِنْ تَوَفَّقَ بِالْجِيزَةِ . الْجِيزَةُ يَا أَخِي مَرَاتُ بِتَكُونُ حِلْوَةً وَمَوْفَقَةً ، وَمَرَاتُ مَا بِتَكُونُ مُوَفَّقَةً وَبِتَكُونُ نِهَايَتَهَا الطَّلَاقُ، بس جِيزَتِكَ مُوَفَّقَةً ، أَنْشَأَلِلَهِ.	Xalil	bxāf mā 'ətwaffaq b-əž-žīze. əž-žīze yā 'axi marrāt bətkūn ḥəlwe w mwaffaqa, w marrāt mā bətkūn mwaffaqa, w bikūn nihāyta ṭ-ṭalāq, bass žīztak mwaffaqa 'ənšālla!
أَللَّهُ يَخْلِيْلِي يَاكَ ! هَذَاكَ الْيَوْمُ، كِتَا عَمَّ نَحْكِي بِهَافُ مَوْضُوعُ أَلْمَهْمُ ، الْكَلَّ قَالُوا إِنْو مَا لَازِمُ الشَّبِّ	Adam	allā yxallī-li yāk! hadāk əl-yōm, kenna 'am nəḥki b-hal-mawḍū' lə-mhəmm, əl-kəll qālu 'ənno mā lāzem əš-šabb yəṭ-żawwaz

يَتَجَوَّزُ قَبْلَ مَا يُصِيرُ عَمْرُهُ عِشْرِينَ سِنَةً ، إِنَّ ابْنَ أُخْتِي وَإِلَّ وَافَقَ عَلَى هَالِفِكْرَةٍ.		qabəl mā yṣīr ʿəmro ʿəšrīn səne, ʿəbən ʿexti Wāʿel wāfaq ʿala hal-fəkra.
كَيْفُو ابْنِ أُخْتِكَ وَإِلَّ ؟ إِنَّ شَا اللَّهَ مَبْسُوطٌ.	Xalīl	kīfo ʿəbən ʿəxt-ak Wāʿel? ʿənšāllā mabṣūṭ!
عَزَّابِي عَالُ الْعَالِ ! الْحَمْدُ لِلَّهِ مَبْسُوطٌ ، لِسَاتُو.	Adam	ʿāl əl-ʿāl! əl-ḥamdəllā mabṣūṭ, ləssāto ʿazzābi.
قَدِيشْ صَارَ عَمْرُهُ الْبَرْكَةِ ؟	Xalīl	qaddēš ṣār ʿəmro l-barake?
خَمْسُ سُنِينَ .	Adam	xams ʿsnīn.
الْعِمْرُ كُلُّهُ !	Xalīl	əl-ʿəmər kəllə!